

ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਰਾਜ਼ਾ

(6:1-15)

ਜੌਨ ਬਾਰਟਨ ਦੀ, ਜੋ ਯੂਗਾਂਡਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਹੈ, ਮੁਲਾਕਾਤ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਲ ਹੋਈ ਜਿਹੜਾ ਦੋ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਬਾਈਬਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਈਬਲ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਬਾਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੌਨ ਨੂੰ ਲੁਸੋਗਾ ਭਾਸ਼ਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਣੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਦੇਰ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਉਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਜੌਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਸੋਗਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਿੱਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਬਲੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਬਾਨ ਖਰੀਦਣੀ’ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਜੌਨ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਸੀ। ਪਰ ਅਖੀਰ ਉਹ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਬਾਈਬਲ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਫ਼ੀਸ ਖਰਚਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਜੌਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਯਾਦ ਕੀਤਾ:

ਮੈਂ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ‘ਮੁਫ਼ਤ’ ਪੈਗਾਮ ਦੇ ਸਕਾਂ। ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਜਾਵਾਂ।

‘ਸ਼ਬਦ ਦੇਹਧਾਰੀ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਵਾਸ ਕੀਤਾ।’ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜਿਸੂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਇਆ। ਉਸਨੇ ਸਾਡੀ ਜ਼ਬਾਨ ਬੋਲੀ। ਉਹ ਸਾਡੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਰਗਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਫ਼ਾਸਲਾ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ; ਉਹ ਸਾਥੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ਵਿਖਾਈ, ‘ਉਸ ਦੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਸੇ ਦੀ ਵਡਿਆਈ, ਜੋ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ, ਜੋ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਸੱਚਿਆਈ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।’¹

ਜੌਨ ਬਾਰਟਨ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਜਦ ਵੀ ਜਿਸੂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ 6:1-15 ਵਿਚ, ਫੇਰ ਤੋਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਰ ਇਹ ਵਡਿਆਈ ਜਿਸੂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਖੁਆਉਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਹੈ।

ਕਹਾਣੀ (6:1-15)

ਅਧਿਆਇ 5 ਵਿਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਪਰਬ ਦੌਰਾਨ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ 6 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਲੀਲ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਪਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤਕ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਸਿਖਰ ਤੇ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੋਅਜਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ‘‘ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ’’ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸੀ। ਆਇਤ 2 ਵਿਚ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਪੂਰਣ ਵਾਕ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਨਿਰੰਤਰ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ‘‘ਇਕ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਆਉਂਦੀ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਭ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ ਜੋ ਯਿਸੂ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।’’

ਯੂਹੰਨਾ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਗਲਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਪਸਾਰ ਨਾਮੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੇੜੇ ਸੀ’’ (6:4)। ਹੈਕਲ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਵੀ ਉਸੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦ ‘‘ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਪਸਾਰ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਨੇੜੇ ਸੀ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਗਿਆ’’ (2:13)। ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਵਿਰਤਾਂਤ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦਿਨ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਕਿਉਂ ਆਏ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚ ਪਸਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸਿਖਰ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹਰ ਸਾਲ ਯਹੂਦੀ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਪਤਾ ਮਸੀਹ ਉਸੇ ਸਾਲ ਆ ਕੇ ਰੋਮੀ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਉਖਾੜ ਸੁੱਟੇ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਅਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਜ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦੇਵੇ।

ਜਿਸ ਕਰਕੇ, ਪਸਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਤੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੋਅਜਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਰੋਮਾਂਚਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਮੀਦ ਜਾਗੀ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਉਹ ਰਾਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਉਡੀਕ ਉਹ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ! ਉਸ ਦਿਨ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਗਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ (6:10) ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇ ਸਨ ਬਲਕਿ ਉਹ ਉਤਸੁਕਤਾ ਕਾਰਣ ਹੀ ਆਏ ਹੋਣਗੇ। ਸਗੋਂ ਉਹ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਯਹੂਦੀ ਯੋਧੇ ਸਨ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਮਗਰ ਚੱਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਹੀਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਗਲੀਲ ਦੀ ਝੀਲ ਦੇ ਦੂਰ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਪਹਾੜ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਵੇਖ ਕੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਬਾਸ਼ਿੰਦੇ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਲਈ ਰੋਟੀਆਂ ਕਿੱਥੋਂ ਮੁੱਲ ਲਈਏ?’’ (6:5)। ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਬਾਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਫ਼ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਹ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਕਿ ਭੀੜ ਵਿਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਖਾਣਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਜਿੰਨਾ ਖਰਚਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਕਮੀ ਵਿਖਾਈ (6:7)। ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭੀੜ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਤਦ ਅੰਦ੍ਰਿਆਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਛੋਟੇ ਮੁੰਡੇ ਬਾਰੇ² ਦੱਸਿਆ, ‘‘ਐਥੇ ਇਕ ਮੁੰਡਾ ਹੈ ਜਿਹ ਦੇ ਕੋਲ ਜਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਛੋਟੀਆਂ ਜਿਰੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਹਨ’’ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੁੱਛਿਆ ‘‘ਪਰ ਇੰਨਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕੀ ਹਨ?’’ (6:9) ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ

ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅੰਦ੍ਰਿਆਸ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੀ।¹³ ਅੱਜ ਦੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਘਰ ਵਿਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰੋਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ‘‘ਰੋਟੀ’’ ਨਾ ਸਮਝੇ। ਇਹ ਰੋਟੀਆਂ ਸ਼ਾਇਦ ਜੋਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲ (ਗਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਰੋਟ) ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਖਾਸ ਖਾਣਾ ਸੀ। ਮੱਛੀਆਂ ਗ੍ਰਾਹੀ ਜਿੰਨੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਖਾਣੇ ਦਾ ਸੁਆਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਾਲ ਰੱਖੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਸਨ!

ਯਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਾਂ ਵਿਚ ਘਾਹ ਤੇ ਬਿਠਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਉਹ ਐਨਾ ਨਾ ਮੰਨਣ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਯੁੱਗਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜ ਰੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਮੱਛੀਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੇਟ ਭਰ ਖਾਣਾ ਕਿਵੇਂ ਖੁਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮੋਅਜਜ਼ਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਖਾਣਾ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਵਧ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ‘‘ਜਿੰਨੀ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ’’ ਲਈਆਂ (6: 11) ਅਤੇ ‘‘ਜਾਂ ਓਹ ਰੱਜ ਗਏ’’ (6: 12) ਤਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰਾਂ ਟੋਕਰੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿਚ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਮਰਦ ਹੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਵਿਚ ਜਾਣ ਯੋਗ ਸਨ, ਅਤੇ ਭੁੱਖ ਕਾਰਣ ਕਾਫ਼ੀ ਖਾ ਸਕਦੇ ਸਨ।

‘‘ਨਿਸ਼ਾਨ’’ (6: 14) ਵੇਖ ਕੇ ਲੋਕ ਸਮਝ ਗਏ ਕਿ ਯਿਸੂ ਤੇ ਖੁਦਾ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਹੱਥ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਸੱਚੀ ਮੁੱਚੀ ਇਹ ਉਹੋ ਨਬੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ’’ (6: 14)। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਬੀ ਦੀ ਇਹ ਉਮੀਦ ਸ਼ਰਾ ਦੀ ਉਸ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੂਸਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ‘‘ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਰਥਾਤ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਨਬੀ ਖੜਾ ਕਰੇਗਾ, ਤੁਸੀਂ ਉਸੇ ਦੀ ਸੁਣਿਓ’’ (ਬਿਵਸਥਾਸਾਰ 18: 15)।

ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਮੂਸਾ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ, ‘‘ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੇਰੇ ਵਰਗਾ ਇਕ ਨਬੀ ਖੜਾ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਏਹ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮ ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਉਹ ਨੂੰ ਦਿਆਂਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੇਗਾ’’ (ਬਿਵਸਥਾਸਾਰ 18: 18)। ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਗੂੰਜ, ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਅਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਖਾਣੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਲਈ ਇਹ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਲੋਕ ਉਹਨੂੰ ‘‘ਬਦੇ ਬਦੀ ਫੜ ਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਸਨ’’ (6: 15)। ਅਜਿਹੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ, ਤਾਂ ਰੋਮੀ ਤਾਕਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਾ ਕੇ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬਿਠਾਉਣ ਲਈ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲਾਹੁਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹੀ ਸਨ!

ਅਗਲੀ ਕਹਾਣੀ

ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਆਉ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ

ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਉਹ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਕੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਾਜਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀ ਉਮੀਦ ਹੋਣੀ ਸੀ? ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖਾਣੇ ਨਾਲ ਪੇਟ ਭਰਨ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਤਿਉਂ ਕੋਈ ਤਲਵਾਰ ਲੱਭ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਹੀ ਵਧਾ ਦੇਵੇ ਜਿਵੇਂ ਰੋਟੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਵਰਗੇ ਸਿੱਧੇ ਸਾਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰ ਦਵੇ। ਫਿਰ, ਆਪਣੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚਮਕਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਗਲੀਲ ਝੀਲ ਦੇ ਪਾਰ ਤਿਬਰਿਆਸ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰ ਲੈਣ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੱਧ ਜਾਣ। ਪਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪਰਬ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਮੀ ਫ਼ੌਜ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਲੜਾਈ ਭਾਵੇਂ ਬੜੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਅਖ਼ੀਰ ਚ ਰੋਮੀ ਲੋਕ ਹਾਰ ਜਾਣਗੇ।

ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਹੈਕਲ ਦੀ ਸਾਰੀ ਗੰਦਗੀ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸੁੱਧ ਕਰ ਕੇ ਸਦੂਕੀਆਂ ਨੂੰ ਗੱਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਹ ਦੇਵੇ। ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਜਦ ਰੋਮ ਪਹੁੰਚੇਗੀ ਤਾਂ ਰੋਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਲਈ ਆ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਕ ਬੜੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਇਕ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਮਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦੇਣਗੇ। ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਆਮ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਇਹੀ ਸੋਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਗਲਤੀ

ਜਦ ਉਮੀਦਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿਰਾਂ ਦਾ ਜੋਸ਼ ਸੀ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਕ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਹ ‘‘ਆਪ ਇਕੱਲਾ ਫੇਰ ਪਹਾੜ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ’’ (6: 15)। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦਿਨ ਪਹਾੜ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਆਦਮੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਸਨੇ ਐਨੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਖ਼ਿਆਲ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤੁਲਨਾ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਲੀਡਰ ਬਣਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ। ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਸਾਲ ਕਈ ਕਈ ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ, ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਮਿਹਨਤ ਰੰਗ ਲਿਆਈ: ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਗਏ। ਪਰ ਜਦ ਸਭਾ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਚੁਣਨ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਏ ਜਾਣ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੋਈ ਜੋ ਖ਼ਿਆਲ ਚ ਵੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਉਸਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਹੱਥ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿੱਲ੍ਹ ਕਿੱਲ੍ਹ ਕੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਆਦਮੀ ਅਚਾਨਕ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਸਭਾ ਦੇ ਕਮਰੇ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨ ਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਉਸ ਦੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੋਚੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਫੇਰ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਦੁੱਤੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿਖਾਈ। ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਭੀੜ ਦੀ ਚਾਪਲੂਸੀ ਭਰੇ ਇਰਾਦੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ

ਹੋਣ ਦੇਣਗੇ; ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਬਗ਼ਾਵਤ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਪਾਪ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ‘ਦਰਪਣ’ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਦੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਚਿੰਤਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਵਿਚ ਢਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਇਸਾਨੀ ਫਿਤਰਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ, ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਉਸ ਤੇ ਮੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਲਾ ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ? ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦ ਕਿ ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਇਟਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਦਾ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਸਪੇਨੀ ਭਾਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਪੇਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣੀ ਪਸੰਦ ਸੀ। ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਗ਼ਰੀਬ ਉਸ ਨੂੰ ਗ਼ਰੀਬ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਲਿਖਿਆ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਕੂਲ ਜਾਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਆਦਮੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਸ਼ਾਂਤ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸੀ। ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੂਰ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਮੜ੍ਹ ਕੇ ਕਿੰਨੇ ਗ਼ਲਤ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਸਮਝਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜੀ ਚਿੰਤਾਵਨੀ ਇਹ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਐਨਾ ਘਿਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੰਮਾ ਸਮੇਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਹੀ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਰੋਮੀ ਹਕੂਮਤ ਤੋਂ ਖਿਝੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਕਿ ਕਦ ਕੋਈ ਆ ਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੁਆਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘‘ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਲੋਲਾ ਜਿਹੜਾ ਜਗਤ ਦਾ ਪਾਪ ਚੁੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ’’ (1:29) ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਵੇਂ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੀ ਐਨੀ ਫਿਕਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਅਣਦੇਖੇ ਕਰ ਦਈਏ? ਕੀ ਕਦੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਟੈਕਸਾਂ, ਪੀੜ, ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਪਾਪ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ? ਜਦ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਪਹਾੜ ਤੇ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ... ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ!

ਸਾਰ

ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਕ 4-ਡੀ ਸਟੀਰੀਓਗ੍ਰਾਮ⁴ ਵੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਇਕ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਸਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕੰਪ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਕੁਝ ਪੋਸਟਰਾਂ ਦੇ

ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਖੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵੱਲ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੋਸਟਰਾਂ ਵਿਚ ਰੰਗਦਾਰ ਨਮੂਨੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਲੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਟੱਕ ਵੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਲੁਕੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ‘‘ਨਜ਼ਰ’’ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ।

ਯੂਹੰਨਾ 6: 1-15 ਇਕ ਸਟੀਰੀਓਗ੍ਰਾਮ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਫ਼ਤਹਿ’’ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਦੁਆਲੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਮੂਰਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਵੇਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਸ ਵਿਚ ਇਕ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੇਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਗੇ, ਜਦ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਆਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਇਕ ਭਵਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਦੂਜੇ ਟੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਬੰਬ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਇਕ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਝਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਕਿਆਫ਼ਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਫਿਰ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਹ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਮੂਰਤ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੌਲੀ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘‘ਉਏ ਮੈਨੂੰ ਵਿਖ ਗਈ।’’ ਇਕ ਇਕ ਕਰ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਸੋਚੀ ਸੀ। ‘‘ਫ਼ਤਹਿ!’’ ਸਲੀਬ ਹੀ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਜੌਨ ਬਾਰਟਨ, ਵਰਕ ਰਿਪੋਰਟ, ਦਿਸੰਬਰ 1994. ²ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ‘‘ਛੋਟਾ, ਨਿੱਕਾ ਲੜਕਾ।’’
³ਯੂਹੰਨਾ 1:40, 41; 12:20-22. ⁴‘‘ਚਾਰ-ਪਸਾਰੀ ਸਟੀਰੀਓਗ੍ਰਾਮ’’ ਇਕ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ, ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਘੋਲਮੇਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ‘‘ਵਿੱਚੋਂ’’ ਵੇਖਣ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੀ ਮੂਰਤ ਭਾਵ ਤਿੰਨ ਪਸਾਰੀ ਮੂਰਤ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।